

In memoriam

AKADEMIK IVO TOMAŠEC
(1904.–1981.)

UVOD

Akademik Ivo Tomašec nedvojbeno je jedan od naših najistaknutijih velikana veterinarske znanosti i prakse, a na području biologije i bolesti riba i pčela čelni je stručnjak ne samo u nas nego i u svijetu. Svi koji su imali sreće osobno ga poznavati i od njega učiti znaju ga u prvome redu kao pravedna čovjeka, vrhunskog stručnjaka i izvrsna nastavnika. Ovih se godina navršava stotinu godina od njegova rođenja pa je to prigoda svim organizacijama u kojima je akademik radio, a posebice onima koje je on utemeljio, za dostoјno obilježavanje ove važne obljetnice i iskazivanje zahvalnosti za sve njegove zasluge.

Kako i priliči liku akademika Tomašeca, sva obilježavanja stote obljetnice njegova rođenja imala su radni i svečani dio. Naš okrugli stol posvećen pčelinjim bolestima prvi je u nizu tih zbivanja. Na sam dan akademikova rođenja, 16. listopada, i svojeg osnivača prije 50 godina, Hrvatski je pčelarski savez organizirao međunarodni simpozij. Drugog je dana u akademikovu rodnom mjestu, Novom Marofu, bio otvoren memorijalni park s bistom akademika Tomašeca (Slika 1), te je postavljena spomen-ploča na pročelju njegove rodne kuće. Tijekom prosinca, na Dan osnivanja Zavoda za biologiju i patologiju riba i pčela Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (14. prosinca), održane su prigodne manifestacije uz stotu obljetnicu rođenja osnivača Zavoda, akademika Ive Tomašeca.

Kad sam prikupljaо gradu za sastavljanje ovoga napisa i prikaza akademika života, činilo mi se kao da je još jučer bio među nama, kad sam ga uvijek mogao pitati za dobar savjet. Čak i danas, kad sam u nekoj krizi, odem na Mirogoj ili se jednostavno negdje osamim i »porazgovaram« s njim. I baš kao

Slika 1. Bista akademika Tomašeca u memorijalnom parku u Novom Marofu

Figure 1. Bust of Academic Tomašec in memorial park in Novi Marof

i nekoć »razgovor« s njim uvijek mi pomogne. Neki sam dan izračunao da je akademik, u doba kad sam kao student upisivao u indeks njegov predmet, bio baš mojih sadašnjih šezdesetak godina, a kad se ove godine moja obitelj okupila obilježiti stotu obljetnicu rođenja naše majke, shvatio sam zašto sam akademika Tomašeca uvijek doživljavao više kao oca negoli kao šefa. Napokon, akademik nije imao svojih izravnih potomaka, pa mi je poslije njegove smrti i prema njegovoj želji njegova supruga predala sve njegove osobne dokumente, diplome i odličja, kao i velik broj knjiga i rukopisa. Stoga mi je godinama bila želja osnovati muzej ili barem kutak akademika Tomašeca u pčelarskom muzeju. Možda se takvo što već nazire uz memorijalni park koji će na akademikov stoti rodendan biti otvoren u njegovu rodnom gradu Novom Marofu. Kako je od trenutka kad smo se oprostili od akademika i otpratili ga na počivalište pod arkadama Mirogoja prošlo više od dvadeset godina, prigoda je da se mi stariji podsjetimo, a mladi možda prvi put pročitaju, potkrijepljeno činjenicama, o zaslugama veterinarskog velikana akademika Ive Tomašeca.

AKADEMIKOV KRATKI ŽIVOTOPIS

Akademik Ivo Tomašec rođen je 16. listopada 1904. u Novom Marofu. Otac, Ivan Tomašec, bio je javni bilježnik i u godini rođenja svojega sina objavio je zbirku pravnih propisa. Tijekom školovanja preselili su se u Varaždin, gdje je mladi Tomašec godine 1925. završio Realnu gimnaziju. Zatim je otišao na studij u Zagreb, gdje se upisao na tek utemeljeni Veterinarski fakultet. Po tadašnjemu kratkom nastavnom planu diplomirao je 23. siječnja 1928. među prvim naraštajima veterinara diplomiranih na Veterinarskom fakultetu. Kao izvrsna studenta zapazio ga je profesor Plasaj i zaposlio ga kao svojega asistenta u tadašnjem Zavodu za nauku o zarazama (14. siječnja 1929.). Tu je 30. lipnja 1930. i doktorirao, a 1936. izabran je za docenta. Kad je iste godine

*Slika 2. Akademik Tomašec izabran za redovnoga člana JAZU
Figure 2. Academic Tomašec was elected for the member of JAZU*

odlukom Sveučilišnoga senata osnovan Zavod za biologiju i patologiju riba i pčela, njegovo uredenje i vodenje povjerio je Fakultet Ivi Tomašecu. Godine 1940. izabran je za izvanrednog, a 1943. za redovnog profesora. Bio je predstojnik Zavoda od njegova osnutka pa sve do odlaska u mirovinu 1. siječnja 1974. Svoje znanje iz veterinarske mikrobiologije i bolesti pčela i riba usvršavao je u tada najvažnijim institucijama iz tog područja u Berlinu, Bernu, Alfortu, Parizu i Münchenu. Više od 250 objavljenih radova i desetak knjiga jasno pokazuju veliku publicističku aktivnost akademika Tomašeca. Već godine 1949. Akademija znanosti i umjetnosti izabire ga za suradnika, 1952. postaje dopisnim članom, a 1960. izabran je za redovnoga člana Akademijina Odjela za medicinske znanosti (Slika 2).

Akademik Ivo Tomašec umro je 11. srpnja 1981. u 77. godini, a pokopan je, kako i dolikuje velikanu, u Arkadama zagrebačkog Mirogoja.

AKADEMIK I VETERINARSKA STRUKA

Akademik Tomašec posvetio je više od 45 godina svojega života unaprjedivanju veterinarske struke, kao i radu i nastavi na Veterinarskom fakultetu u Zagrebu. Za bolje razumijevanje njegova života treba se podsjetiti na tadašnje prilike. Bilo je to doba borbe za samostalnu i neovisnu Hrvatsku, a Tomašec je u tom pogledu uvjek pripadao žestokim Varaždincima. Trideset godina prije njegova rođenja, 19. listopada 1874., utemeljeno je prvo hrvatsko sveučilište u Zagrebu. Od godine 1919. djeluje u Zagrebu Visoka veterinarska škola, koja je 7. prosinca 1924. dobila status Veterinarskog fakulteta, koji je kao šesti fakultet pripojen Sveučilištu u Zagrebu (prije njega bili su Pravni, Filozofski, Bogoslovni, Gospodarsko-šumarski i Medicinski fakultet). Sjedište tadašnjega

Veterinarskog fakulteta bilo je u Savskoj cesti, na broju 16, prekoputa današnjega Studentskog centra.

Veterinarski su fakultet utemeljila trojica veterinara: E. Podaubsky (koji je bio i prvi dekan), P. Gjurić i M. Rajčević, a njima su se zatim priključili J. Sakar, S. Plasaj, I. Bosnić, F. Zavrnik i Lj. Jurak. To je prvih godina bio i cijeloviti nastavnički tim. Prve su diplome podijeljene i polaznicima Visoke veterinarske škole, a od prvih naraštaja diplomiranih veterinara najbolji su ostali na Fakultetu kao asistenti te su ubrzo postali i nastavnici. Među prvima od njih bili su Ivan Babić (diplomirao 1924.), Božidar Oklješa (1927.) i Ivo Tomašec (1928.). To je ujedno i prvi naraštaj naših veterinarskih akademika.

Nakon ovoga, uvodnoga izlaganja razumljivo je sudjelovanje akademika Tomašeca u svim tadašnjim djelatnostima veterinarske struke i Veterinarskog fakulteta.

Na skupu u prostorijama Hrvatskoga veterinarskog društva posebno ističemo da je akademik Tomašec u mlađim godinama bio vrlo aktiv u radu Hrvatskoga veterinarskog društva. Tako je u burnom razdoblju naše povijesti, godine 1941., preuzeo dužnost tajnika Hrvatskoga veterinarskog društva, a godine 1947. izabran je i za predsjednika Društva. Poslije se sve više posvećuje svojoj užoj struci te razvija najveću aktivnost u ribarskim i pčelarskim organizacijama.

AKADEMIK I GRADNJA NOVOGA VETERINARSKOG FAKULTETA

Prostor staroga Veterinarskog fakulteta u Savskoj cesti postao je previše skučen za novostasale zavode pa se godine 1938. našlo pogodno zemljiste za novi fakultet uz klaonicu i sajmište u današnjoj Heinzelovoj ulici (Slika 3). Tadašnji mladi docent Tomašec izabran je za predsjednika Gradevinskoga

Slika 3. Početak gradnje novoga Veterinarskog fakulteta godine 1939. u današnjoj Heinzelovoj ulici u Zagrebu
Figure 3. Building of the new Veterinary faculty in 1939 at the present Heinzelova street in Zagreb

odbora pa je tako i fizički kreirao izgled novoga Veterinarskog fakulteta (Slika 4). Godine 1940. dovršena je glavna zgrada Fakulteta, a Zavod akademika Tomašeca dobio je u njoj prestižno mjesto uz središnju knjižnicu i glavnu predavaonicu (Slika 5). Od samog je početka u krugu Fakulteta dao izgraditi i zidani pčelinjak te drvenu kućicu za pčelarske potrepštine. Uz taj je kompleks dao navesti svu nepotrebnu zemlju s gradilišta i tako je nastao brežuljak koji je, zajedno s dr. Horvatom, tadašnjim profesorom biologije na Veterinarskom fakultetu i voditeljem Botaničkog vrta u Zagrebu, znalački zasadio medonosnim biljem i drvećem (tzv. Horvatov brijeg). Njegovi nasljednici nastoje upotpuniti fakultetski okoliš zbirkama medonosnih, autohtonih i uvezenih biljnih vrsta.

Slika 4. Gradnju novog fakulteta nadzirao je predsjednik Građevinskog odbora doc. dr. Ivo Tomašec

Figure 4. Building of the new faculty was supervised by doc. dr. Ivo Tomašec

Slika 5. Glavna zgrada Veterinarskog fakulteta završena u rujnu 1940. u Heinzelovoj u Zagrebu

Figure 5. Main building of Veterinary faculty was finished in September, 1940 in Heinzelova street in Zagreb

AKADEMIK U VOĐENJU I AKTIVNOSTIMA FAKULTETA

Akademik Tomašec sudjelovao je u svim važnijim fakultetskim poslovima. Desetak je puta biran za dekanu i prodekanu. Bio je nekoliko godina član Sveučilišnog savjeta, Savjeta Veterinarskog fakulteta, Savjeta Instituta za fiziologiju i patologiju animalne proizvodnje, kao i predsjednik Savjeta Instituta za zarazne i invazijske bolesti. Radio je u brojnim povjerenstvima Sveučilišta i Veterinarskog fakulteta. Aktivno je sudjelovao u izradbi fakultetskoga statuta i nastavnoga plana. Tijekom deset godina kao glavni i odgovorni urednik uređivao je veoma uspješno fakultetski znanstveni časopis *Veterinarski arhiv*, a zatim je 20 godina bio član njegova Uredničkoga odbora. Kao zahvalu za njegov rad, Fakultet je u Sjedničkoj dvorani među šestoricom izabranih veterinarskih velikana postavio i bistu akademika Ive Tomašeca.

AKADEMIK I ZAVOD ZA BIOLOGIJU I PATOLOGIJU RIBA I PČELA

Dana 14. prosinca 1936. odlukom Sveučilišnog senata osnovan je Institut za biologiju i patologiju pčela, svilaca, riba, rakova, školjki i drugih mekušaca, a njegovo uredenje i vodstvo Fakultet je tada povjerio mladomu docentu Ivi Tomašecu. Gubitkom važnosti dudovih svilaca nakon zatvaranja svilana te smanjenjem broja životinja u nazivu dobiven je današnji naziv: Zavod za biologiju i patologiju riba i pčela Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Do tada je Tomašec radio kao asistent kod profesora Plasaja, osnivača »Nauke o zarazama«, pa je njegov znanstveni rad započeo istraživanjima u području specijalne mikrobiologije. Istraživanja virusnih bolesti peradi i mogućnosti cijepljenja pripadala su u to doba u pionirska istraživanja. Nastavivši istraživati bolesti riba, zaključio je da je i specifični uzročnik najvažnije bolesti šarana virus. Time je Tomašec uspješno riješio jedno vrlo važno pitanje patologije riba, pa je taj rad naišao na priznanje i u svjetskim razmjerima. Citiran je u većem broju radova i stručnih knjiga. Dosljedno svojemu stajalištu o specifičnosti ove zarazne bolesti, Tomašec je razradio i mjere suzbijanja koje se i danas uspješno primjenjuju. U području bolesti pčela posebno je proučavao američku i europsku gnjiloču pčelinjeg legla te nozemozu.

Posebnu je aktivnost akademik Tomašec razvio u Medunarodnome uredu za bolesti životinja (OIE) sa sjedištem u Parizu. Na njegovu su inicijativu osnovana, u okviru toga ureda, stalna povjerenstva za bolesti pčela i bolesti riba. U njima je Tomašec godinama obavljao dužnost potpredsjednika, a na temelju njegovih istraživanja i podnesenih izvješća predloženo je suzbijanje pčelinjih i ribljih bolesti na svjetskoj razini. Sudjelovao je i na šest svjetskih pčelarskih kongresa APIMONDIA. Koliko je akademik Tomašec bio priznat na svjetskoj razini kao stručnjak za pčelinje bolesti, pokazuje zahtjev američke vlade da se za njihovo ministarstvo poljoprivrede prevede i objavi Tomašecova

knjiga o američkoj gnjiloći (I. Tomašec: *American foulbrood*. Washington, 1973.). U kratkome životopisu akademika Tomašeca nemoguće je nabrojiti sve funkcije koje je obavljao i sva njegova sudjelovanja na svjetskim skupovima.

U vodenju Zavoda za biologiju i patologiju riba i pčela Tomašec je zauzeo pravilno stajalište da je potrebno ujediniti nastavni i znanstveni rad, kao i organizirati suradnju s ribarskom i pčelarskom privredom. Iako je Zavod započeo s radom u veoma skromnim uvjetima i s više nego oskudnim materijalnim sredstvima, Tomašec je upornim nastojanjem uspio da se Zavod razvije u važnu nastavnu, znanstvenu i stručno-dijagnostičku ustanovu. U tome se zavodu sada godišnje obavi dvadesetak tisuća pretraga uzoraka pčela i riba. Time se izravno pomaže u suzbijanju pčelinjih i ribljih zaraznih bolesti na terenu, a ujedno se osigurava materijal za nastavu i znanstvena istraživanja. Zavod je time postao središnja ustanova za istraživanje bolesti riba i pčela, a aktivnosti zavodskih stručnjaka prelaze granice naše zemlje. To je neporeciva zasluga i uspjeh akademika Tomašeca.

Pod mentorstvom profesora Tomašeca usavršavao se je veći broj veterinarskih stručnjaka za bolesti pčela. Spomenimo samo profesoricu Nešku Snoj koja je nakon doktorata o nozemozi otišla u Ljubljano i osnovala zavod sličan našemu u Zagrebu, te profesora Stjepana Matuku koji je nakon doktorata o amebozi pčela slično učinio u Sarajevu.

Akademik Ivo Tomašec dao je poticaj inicijativi za uvodenje poslijediplomske nastave iz ribogostva i bolesti riba. Taj je studij provodio Zavod za biologiju i patologiju riba i pčela u suradnji s Institutom za slatkovodno ribarstvo u Zagrebu. Pročelnštvo studija povjereno je akademiku Tomašecu. Taj je studij završio veći broj agronoma, biologa i veterinara. Stvaranjem specijaliziranih stručnjaka dan je znatan prinos unaprjedenju uzgoja riba i očuvanju ribljeg fonda pa i očuvanju okoliša u nas.

Budući da su se u Zavodu već tada okupljali pčelari, organizirani su pod Tomašecovim vodstvom i brojni tečajevi iz područja pčelinjih bolesti radi usavršavanja veterinara praktičara, kao i pčelarskih stručnjaka, odnosno naprednih pčelara praktičara. Time je Tomašec pridonio razvoju pčelarstva kao gospodarske grane.

AKADEMIK I PUBLICISTIČKI RAD

Na početku svojih publicističkih aktivnosti Tomašec je godine 1933., zajedno s I. Lieblingom, napisao popularnu knjigu *Bolesti peradi*, a godine 1936., zajedno s B. Oklješom, *Prvu pomoć kod upale vimena*. Zatim je objavio više stručnih knjiga iz područja pčelarstva (*Biologija pčela*, 1949., *Bolesti pčelinjeg legla*, 1946. i 1947., *Bolesti odraslih pčela*, 1947., *Iz života pčela*, 1950., *Opaka gnjiloća pčelinjeg legla*, 1952., *Bolesti pčela*, 1955., te poglavљa: »Biologija pčela« i »Bolesti pčela« u knjizi *Pčelarstvo* koja je od 1968. do 1990. objavljena u sedam izdanja s ukupno 35 000 primjeraka) i bolesti riba (*Bolesti slatkovodnih riba i rakova*, 1953., *Suzbijanje zarazne vodene bolesti šarana* — s Idom

Mihajlović, 1959., i poglavlje »Bolesti riba« u knjizi *Priručnik za slatkovodno ribarstvo*, 1967.). To su prve knjige te vrste u nas te su umnogome pridonijele unaprjeđenju ovih gospodarskih grana. Knjige su bile veoma dobro primljene i brzo su rasprodane. Neke od njih i danas služe kao udžbenik studentima za učenje biologije i bolesti riba i pčela.

Posebno je važan rad akademika Tomašeca na pisanju stručnih članaka iz njegova radnog područja. Članci su napisani na temelju pregleda literature i rezultata vlastitih istraživanja i praktičnih iskustava. Tim je člancima stručnu javnost upoznao s mnogim aktualnim problemima svoje struke. Oni su veoma korisni veterinarskim, ribarskim i pčelarskim stručnjacima. Obradivao je materiju iz raznih područja svoje specijalnosti (kolera peradi, kokošji tifus, difterija peradi, tuberkuloza peradi, gripa prasadi, američka gnjiloča, grinjavost pčela, nozemoza pčela, otrovanja pčela, zarazne i nametničke bolesti riba, kompleks zarazne vodene bolesti šarana, gnjiloča škriga).

Osim stručnih članaka, napisao je i veći broj stručno-popularnih članaka, ponajprije iz područja života i bolesti pčela, koji su namijenjeni pčelarskim praktičarima. Taj rad također zасlužuje veće priznanje, jer je pridonio podizanju znanja pčelara praktičara, a to je jedan od temeljnih uvjeta za napredak pčelarstva u nas.

AKADEMIK I STRUČNO-ORGANIZACIJSKI RAD

Akademik Tomašec nije se ograničio samo na nastavni i znanstveni rad na Veterinarskom fakultetu nego je bio aktivан i u našim stručnim i znanstvenim organizacijama. Već smo istaknuli njegov rad kao tajnika i predsjednika Hrvatskoga veterinarskog društva, a dodajemo da je bio i predsjednik Ihtioloskog društva te osnivač i dugogodišnji predsjednik, a zatim i doživotni počasni predsjednik Hrvatskoga pčelarskog saveza (Slika 6).

Slika 6. Predsjednik Hrvatskoga pčelarskog saveza

Figure 6. The President of Croatian bee union

AKADEMIK I RIBE

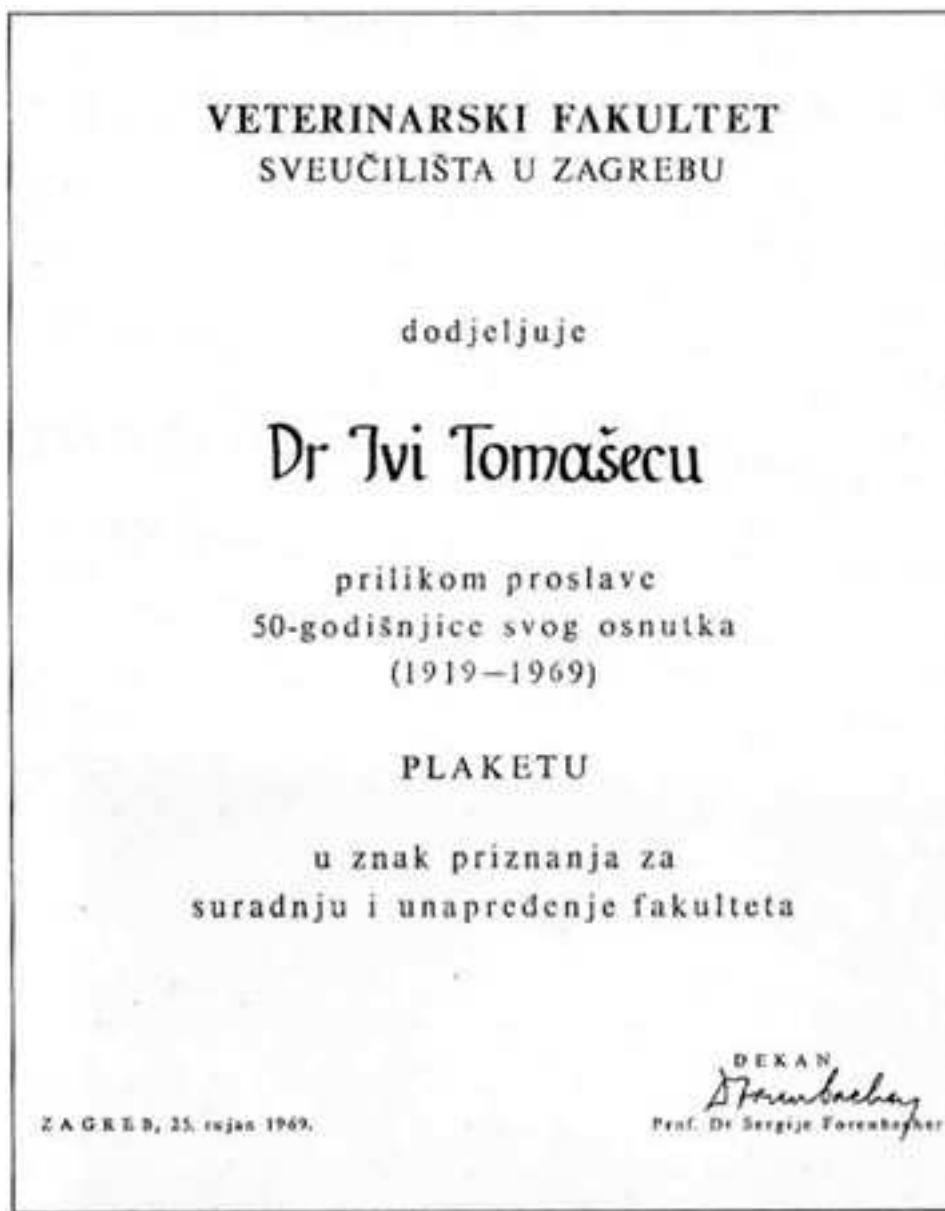
Akademik Ivo Tomašec bio je vrlo aktivan i u ribarstvenim znanostima. Bio je prvi stručnjak za bolesti riba. U svojim znanstvenoistraživačkim radovima usko je suradivao s ribnjačarima u praksi. Stalno je upozoravao na to da se tehnološki proces uzgoja riba mora prilagoditi tako da se što manje omogućuje razvoj bolesti. Posebno je uvijek isticao da je uzgoj zdrave mladi osnova cjelokupne proizvodnje riba. Zajedno sa svojim suradnicima gotovo je redovito aktivno sudjelovao u radu većine stručnih sekcija i tako pridonosio njihovoj kakvoći i stručnom razini. Uspješno je suradivao s ribarskim udruženjima (Stručno, Poslovno, poslije Poslovna zajednica), te je uvijek naglašavao nužnost povezivanja znanosti i prakse. Bio je visoko cijenjen i obljubljen među ribnjačarima praktičarima. Stoga je godine 1974. Poslovno udruženje slatkvodnog ribarstva Jugoslavije pri njegovu odlasku u mirovinu održalo svečanu sjednicu i dodijelilo mu posebno »Priznanje« za zasluge kojima je zadužio slatkovodno ribarstvo, ribarsko gospodarstvo i ribarske kadrove. On priznanje, po vlastitim rječima, ubraja među najdraža koja je dobio za svoj rad.

Profesor Tomašec imao je važnu ulogu u kreiranju i provedbi uredišćke politike našeg časopisa »Ribarstvo«. Kao dugogodišnji član Redakcijskog odbora od godine 1966. pa do kraja života, svojim prijedlozima pridonosio je podizanju kvalitete časopisa. Isto tako veliku zaslugu imao je u uređenju knjige *Slatkovodno ribarstvo*, njezinu koncipiranju, izradbi plana i savjetima, čije objavljanje, nažalost, nije dočekao (izašla godine 1982.).

Akademik Ivo Tomašec bio je aktivan i u mnogim stručnim te društvenim organizacijama. Od osnivanja Jugoslavenskog ihtiološkog društva bio je među njegovim prvim članovima, a kao član Upravnog odbora davao je i smjernice radu Društva. Od godine 1974. do 1980. bio je predsjednik JID-a. Pod njegovim su vodstvom održani skupovi »Simpozij o akvakulturi« u Zadru godine 1977., »Sayjetovanje o uzgoju biljojednih riba i općim problemima introdukcije riba« u Beogradu godine 1978., te simpozij »Aktualni problemi ihtiologije i ribarstva« na Plitvicama godine 1980. Sami naslovi tih skupova govore o aktualnosti problematike, važnosti Društva u njihovu rješavanju, te su bili uspješan doprinos razvoju naše ihtiološke znanosti, kao i našemu slatkovodnom i morskom ribarstvu. Iako već narušena zdravlja, prof. Tomašec je do kraja svojeg mandata ulagao veliki trud, umijeće i pedantnost, a golemo organizacijsko znanje i iskustvo veoma su pridonijeli radu Društva, dok mu je bilo sjedište u Zagrebu. Budući da je tendencija JID-a bila aktiviranje svih njegovih članova, Društvo se je selilo iz republike u republiku.

Prethodno je Društvo osnovano u BiH, te je njegovo prvo sjedište do godine 1973. bilo u Sarajevu. U Zagrebu je bilo od godine 1974. do 1983. Preseljenjem Društva u Titograd u Crnu goru 1983. sve su aktivnosti JID-a zamrle, odnosno potpuno se ugasile.

U proljeće 1981. Predsjedništvo JID-a dodijelilo je akademiku Tomašecu »Priznanje« i plaketu za dugogodišnju aktivnost i vodenje Društva.

*Slika 7. Plaketa Veterinarskog fakulteta
Figure 7. Medallion of Veterinary faculty*

Na inicijativu naših znanstvenika osnovana je u Sarajevu 1973. Europska
ihtiološka unija. Tada je i održan I. Europski ihtiološki kongres u Sarajevu,
BiH. Drugi kongres održan je u Parizu 1976. Na III. Europskom ihtiološkom

*Slika 8. Nagrada za životno djelo
Figure 8. Life reward*

kongresu u Varšavi 1979. na skupštini Unije akademik Tomašec izabran je među prvima za počasnoga člana Unije kao istaknuti znanstvenik na polju razvoja ihtiologije.

AKADEMIK I NJEGOVA ODLIČJA, NAGRADE I PRIZNANJA

Za svoj plodonosan nastavni, znanstveni i stručni rad akademik Tomašec primio je brojna odlikovanja, nagrade i priznanja. Posebno ističemo Nagradu Predsjedništva Vlade Hrvatske (1950.), Orden rada II. reda (1960.) i Orden zasluga za narod se srebrnim vijencem (1969.), Plaketu za posebne zasluge na unaprjedenju veterinarstva (1967.), te Plaketu u znak priznanja za rad na unapredjenju Veterinarskog fakulteta (1969.), (Slika 7). Akademik Tomašec prvi je izvan Slovenije kojem je Zveza čebelarskih društava Slovenije dodijelila Red Antona Janše prvoga stupnja kako bi mu se »odožila za njegov sveopći požrtvovan rad na napretku pčelarstva«. Savez ribolovnih društava Hrvatske izabrao ga je godine 1950. za počasnoga člana i dodijelio mu zlatnu značku u znak priznanja za zasluge oko podizanja slatkovodnog ribarstva. Akademik Tomašec dobio je najveće priznanje za svoj rad — Republičku nagradu za životno djelo (1974.), (Slika 8).

*Prof. dr. sc. Đuro Sulimanović
Dr. sc. Dobrila Habeković*